

Observații

la Reactualizare PUG Tg. Mureș, Studiu de fundamentare privind protecția mediului, varianta publicată pe pagina web a primăriei în martie 2012

Motto: ”Cine nu-și cunoaște/îmbrățișează trecutul, nu-și merită viitorul”

1. Conform legii urbanismului 350/2001/2008 cu modificările și completările ulterioare, documentațiile de urbanism și de amenajare a teritoriului nu pot fi elaborate decât de specialiști atestați. Ori, nici de această dată nu este indicat numele și atestarea elaboratorilor acestui studiu. Deoarece pare ca acest lucru să se întâmple cu aprobarea primăriei, probabil putem trage concluzia că se eludează pe față, cu bună știință prevederea legală.

2. O bibliografie la sfârșitul materialului nu numai că ar fi foarte necesară, dar este și obligatorie într-un asemenea material.

Foarte multe greșeli de ortografie.

Lipsește pag. 3.

Calitatea studiului variază foarte mult de la capitol la capitol. Lucrarea prezintă în general incoerență, uneori superficialitate și în mod evident, lipsa unui specialist competent care să și interpreteze datele furnizate de diverse autorități, nu numai să le înșire pe acestea și comentariile aferente la întâmplare. Nu acesta este esența și scopul unui studiu.

În aceste condiții se pune întrebarea legitimă dacă scopul real a fost unul de elaborare a unui studiu serios care să servească necesităților reale de dezvoltare a municipiului și nu numai, sau unul numai de formă de genul hai să fie ceva pe care îl putem bifa, ceea ce nu face de loc cinste municipiului.

3. Cu o singură excepție, lipsesc cu desăvârșire propunerile pentru îmbunătățirea neconformităților și a ceea ce este de făcut în viitor și reglementat prin PUG și RLU aferent pentru dezvoltarea durabilă a municipiului.

În acest sens situația acestui studiu este într-un fel mai bună ca cel al studiului hidroedilitare, în care nu s-au făcut de loc asemenea propuneri.

pag. 5

4. cap. 1.1.

”... o pânză freatică cu nivel liber sub presiune ...”

Ori cu nivel liber ori sub presiune.

5. pct. 4. În loc de ”izobare” corect ”izobate”.

6. pct. 6.

În loc de ”grase” corect ”groase”.

În loc de ”... căderi de peste ...” corect ”pante”.

pag. 7

7. ”... (care pe terase are P conv 500 kPa) ...”

Trebuie corectat, deoarece valoarea este mai mică.

pag. 8

8. Ar fi binevenită o explicitare a fig. 1.3.1. prin alegerea unei scări care să permită evidențierea zonelor geografice menționate în text (inclusiv prin înscrierea pe hartă), făcând astfel legătura între text și hartă.

pag. 9

9. Denumirile trebuie să fie corecte. Astfel pîrîul "Pocloș" nu înseamnă nimic, fiind doar o transcriere fonetică a denumirii originale, pe cînd **Poklos** da.

10. "La cota de 300m se ridică prima terasă a Mureșului ..."

Corect: 330 m.

11. "... Orașul medieval s-a format pe prima terasă a Mureșului și apoi în lunca Pocloșului. ..."

Corect: Orașul medieval s-a format pe lunca și prima terasă a Mureșului ...

12. cap. 1.4

Ar fi binevenită menționarea tradiției orașului și în ceea ce privește observațiile meteorologice.

De menționat cel puțin de exemplu:

- stația meteo este amplasată în str. Libertății, lângă aeroportul utilitar

- altitudinea 309 mdMN (metri deasupra Mării Negre)

- stația funcționează pe actualul amplasament din anul 1896, una dintre cele mai vehi din țară

- din anul 2010 Centru meteorologic local (CML)

- sediu nou în construcție

NOTĂ: a se verifica cu d-l Makkai Gergely, șeful CML

13. "... între 310m pe talvegul Mureșului și 450m pe ..."

Corect: ... lunca Mureșului ...

pag. 15

14. "Viteza medie anuală pe direcții este mai mare la vânturile din sectoarele nord vestic 27m/s, vestic și sud-vestic cu 24 m/s."

De verificat dacă nu cumva (cred că) este 2,7 m/s respectiv 2,4 m/s.

pag. 16

15. La fenomenul ceață ar fi de mare interes comentariile meteorologilor despre legătura între evacuările de gaze și substanțe solide și frecvența de formare a ceții.

pag. 17

16. pct. a "În ceea ce privește exploatarea gazului metan se constată că dezvoltarea intensivă a construcțiilor în intravilan a obligat amplasarea perimetrelor de exploatare în apropierea zonelor rezidențiale."

Este o formulare incorectă. Corect ar fi tocmai invers, ca de exemplu:

În ceea ce privește exploatarea gazului metan în zona municipiului, datorită extinderii zonelor construite din intravilan, perimetrele de exploatare au ajuns în prezent în imediata apropiere a zonelor rezidențiale.

17. pct. b. Argilele

"**Argilele**, sunt exploatare de SC KRONBERGER GROUP SA (fost SC MURESENI SA Tg. Mures, str. Gh.Doja, nr. 93)."

Ar fi bine să se amintească faptul că, în trecut au existat două cariere de argilă în oraș: una în partea de S-E deasupra str. Evreilor Martiri și cealaltă în partea de S-W în zona Mureșeni. Prima s-a desființat în anii 1960 (de verificat) și a fost construit în întregime, a doua este în funcțiune și în zilele noastre. Aici argilele sînt exploatate de SC KRONBERGER GROUP SA (fost SC MURESENI SA Tg. Mures, str. Gh.Doja, nr. 93).

18. pct. c. ”Nu sunt în exploatare balastiere de nisip sau balast ...”

Corect: cariere

pag. 18

19. cap II Calitatea aerului

În partea introductivă este necesară o prezentare succintă a cadrului oficial al activității de monitorizare, a instalației și a modului de monitorizare a calității aerului, altfel cifrele seci nu spun mare lucru.

De exemplu:

- cînd s-a pus în funcțiune sistemul de monitorizare
- ale cui sînt stațiile și cine răspunde pentru exploatarea lor
- cîte stații și de ce fel sînt acestea
- unde sînt amplasate stațiile, cu indicarea și a cotei absolute a terenului (de ex. 325 mdMN în

P-ța Unirii)

- ce parametri măsoară și cu ce frecvență
- unde sînt amplasate panourile de afișaj pentru informare publică, etc.

Deoarece materialul este destinat publicului, se impune și în acest caz o explicitare a parametrilor prezentați în tabele, prin denumirea parametrului și în paranteză formula chimică, pentru ca cititorul să poată urmări și să înțeleagă mai ușor tabelele, de exemplu: amoniac (NH_3).

De asemenea consider că, ar fi foarte binevenită la momentul discuției punctuale a indicatorilor de calitate ai aerului, o descriere scurtă a efectelor acestora asupra sănătății umane. Acesta din motivul ca orice cititor să înțeleagă de ce - în afara unei percepții generale cum că se face din motive de sănătate publică, are importanță urmărirea indicatorului respectiv, cum acționează acestea asupra sănătății umane.

20. cap. 2.1 Tabelul nr. 2.1.1

Tabelul prezintă sinteza datelor începînd cu anul 1995, iar despre cadrul legal se amintește abia la tabelul următor, după care cadrul legal a apărut în anul 2000.

Rezultă următoarele observații:

Prezentarea cadrului legal ar trebui făcută în partea introductivă și în așa fel încît să rezulte modificările în timp. De exemplu între 1995-2000 care a fost cadrul legal (numai standardul STAS 12574-87 sau și altele, de ex. STAS 10331-92) și dacă pentru cei trei indicatori valorile maxime admise s-au modificat sau nu. Altfel tabelul ridică semne de întrebare și dă naștere și la confuzie.

Citarea reglementărilor ar trebui să se facă corect, după notația oficială: de ex. în loc de STAS 12574/1987 corect este STAS 12574-87.

În tot cuprinsul materialului va trebui să se verifice și să se reactualizeze reglementările citate. De exemplu, OUG 243/2000, cu toate aprobările, modificările și completările ulterioare și O. MAPM 592/2002 au fost abrogate prin legea 104/2011, care abrogă prevederile contrare și din cele două standarde menționate.

21. Tabelul nr. 2.2.1

Tabelul prezintă datele pentru județul Mureș, fără nici o explicație.

Observații:

Datele trebuie să reflecte situația din Tg. Mureș.

Cum se poate face o prezentare pe ansamblul unui județ ?

Există o rețea de monitorizare așa de deasă ca să poată permite o asemenea evaluare ?

Chiar dacă ar exista o rețea de monitorizare așa de deasă- ceea ce este improbabil, nu cred că în mod obiectiv s-ar putea face o asemenea prezentare, deoarece reglementările se referă la urmărirea condițiilor din aglomerările umane și nu include monitorizarea calității aerului pe câmp sau în munți. Sau greșesc ? Desigur, teoretic, în cazul unei rețele de monitorizare de o asemenea amploare se poate face o medie pe ansamblul unui teritoriu foarte extins, însă o valoare medie calculată în asemenea condiții nu are nici o utilitate, falsificând de fapt realitatea prin aducerea de exemplu a valorilor medii în domeniul bun, datorită aportului cu totul neglijabil al zonelor nepopulate.

pag. 19

22. Tabelul nr. 2.2.2

Aceleași observații ca la pct. 18.

În plus tabelul generează și mai multă confuzie prin denumirea coloanelor ”Județul Mureș”, ”MS 1 Stație fond urban” și ”MS 2 Stație industrială”.

În acest sens a se vedea observațiile de la pct. 18.

Ce înseamnă ”stație fond urban” și ”stație industrială” ? Să înțelegem oare că avem două stații pe teritoriul județului care reușesc să măsoare parametrii de calitate ai aerului simultan în toate orașele respectiv în toate zonele industriale din județ ???

Aceste observații sînt valabile și pentru tabelele următoare nr. 2.2.3 și 2.2.4.

pag. 20

23. Metale grele

Ca mai înainte (material destinat publicului !) și în acest caz ar fi indicat o explicație privind semnificația indicatorului, adică ce înseamnă PM 10 ?

Chiar dacă mai târziu, înaintea tabelului nr. 2.2.5 apare precizarea binevenită (respectiv: pulberi în suspensie), totuși și aceasta mai necesită o precizare, chiar dacă publicul neavizat nu știe că sînt mai multe categorii de pulberi în suspensie.

pag. 21

24. Tabelul 2.2.6

Se observă menționarea cu consecvență în capul de tabel ”Județul Mureș”, pe cînd de fapt este vorba de specificații. Corecția necesară ar contribui la claritatea tabelului.

În acest tabel apare pentru prima oară explicitarea stațiilor de măsurare. Pentru calitatea materialului, așa cum am menționat anterior, explicitarea unor termeni, denumiri, etc. trebuie făcută înaintea primei referiri.

În ceea ce privește anul 2007 este și normal să nu se înregistreze depășiri, dar dacă înainte s-a menționat că în acel an nu s-au făcut determinări, atunci formularea ”nici o zi” sună cel puțin ciudat dacă nu anacronic. Mult mai corect ar fi o mențiune de genul ”În anul 2007 nu s-au făcut măsurători”.

25. ”În anul 2003 a fost depășită valoarea limită anuală admisă pentru protecția sănătății umane.”

”În anul 2004 a fost depășită valoarea limită anuală admisă pentru protecția sănătății umane.”

”În anul 2005 a fost depășită valoarea limită anuală admisă pentru protecția sănătății umane.”

”În anul 2006 a fost depășită valoarea limită anuală admisă pentru protecția sănătății umane.”

”În anul 2007 a fost depășită valoarea limită anuală admisă pentru protecția sănătății umane.”

”În anul 2008 a fost depășită valoarea limită anuală admisă pentru protecția sănătății umane.”

”În anul 2009 a fost depășită valoarea limită anuală admisă pentru protecția sănătății umane.”

Pentru umplut textul repetările de mai sus dau bine și apare din nou anul 2007 în formulare identică, dar incorectă. O singură frază ar fi fost mult mai corectă și precisă, ca de exemplu:

În perioada 2003-2009 inclusiv, cu excepția anului 2007 în care nu s-au făcut măsurători, valoarea limită anuală admisă pentru protecția sănătății umane nu a fost depășită.

26. ”Abordarea vizează reducerea generală a concentrațiilor în zona urbană pentru a asigura faptul că o mare parte a populației beneficiază de calitatea îmbunătățită a aerului.”

Oare reglementările sînt formulate astfel ? Ele nu se referă la toată populația ? Dacă nu, atunci la care parte a populației se referă ele ? Și cum se pot delimita acele ”părți” ale populației ?

pag. 22

27. Tabelul 2.2.7

Sînt valabile mențiunile anterioare. În plus, deoarece apare o singură stație, pentru informarea completă și corectă ar trebui menționat și motivul pentru care numai o singură stație este menționată, precum și de ce apare numai anul 2009.

pag. 23

28. ”Deoarece amoniacul este poluant specific pentru municipiul Tîrgu Mureș, iar în perioadele de calm atmosferic sau aer cețos, ceață se înregistrează episoade de poluare a aerului înconjurător, acest poluant este monitorizat la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Mureș - Târgu Mureș, str. Podeni, nr. 10 unde funcționează un analizor automat de amoniac, tip HORIBA APNA 360.”

Fraza nu este prea clară, trebuie formulată mai atent.

Tabelul 2.2.8

În fond, sînt valabile observațiile anterioare. În plus, este de evidențiat necesitatea unor explicitări pentru evitarea confuziilor. De exemplu, mențiunea ”CMA” ar putea însemna atît ”concentrația maximă admisă”, ”concentrația medie admisă” cît și ”concentrația medie anuală”.

29. Tabelul 2.2.9

”Sursa de poluare este S.C. AZOMUREȘ S.A. Târgu Mureș; condițiile meteorologice - ceață - nu au permis dispersia amoniacului în atmosferă.”

Oare formarea ceții în zona municipiului nu este favorizată tocmai de emisiile în aer de toate felurile de la combinat ? Personal sînt convins că da. Cred că acest lucru ar fi trebuit de mult analizat cu meteorologii și în acest material prezentată pe scurt o tratare a acestui subiect foarte important.

pag. 24

30. Tabelul 2.2.9 (continuare, anul 2003)

Se amintește de determinări privind dioxidul de azot.

În această situație la începutul tabelului corect ar fi menționarea și a dioxidului de azot.

31. Tabelul 2.2.9 (continuare, anul 2004)

”... determinarea concentrației de amoniac în aerul respirabil, la punctul ...”

Cum să înțelegem evidențierea ”în aerul respirabil” ?

pag. 25

32. Tabelul 2.2.9 (continuare, anul 2004)

Apare din dou dioxidul de azot, deci corectarea introducerii tabelului ar fi foarte necesară.

pag. 26

33. Tabelul 2.2.9 (continuare)

”... condițiile meteorologice - ceață - nu au permis dispersia amoniacului în atmosferă.”

Această formulare în explicația depășirilor apare peste tot în tabel. Se impune deci analizarea situației împreună cu meteorologii, așa cum am mai menționat la pct. 28.

Persistă în continuare și formularea ”în aerul respirabil”. O explicație este deci foarte necesară.

pag. 27

34. Tabelul 2.2.9 (continuare)

De multe ori se menționează doar că au existat depășiri. Ar fi de dorit ca să se menționeze clar, cât de mare au fost acestea.

pag. 28

35. ”Vânturile cele mai frecvente fiind cele din sectorul nordic și nord-vestic favorizate de orientarea generală a reliefului și în special de orientarea culoarului Văii Mureșului.”

Fraza este și neclară și nu rezultă clar legătura sa cu restul prezentării.

pag. 29

36. Deși mulți cunosc harta orașului, totuși, dar cu atât mai mult cu cât materialul este destinat publicului, ar fi binevenită delimitarea combinatului chimic AZOMUREȘ și înscrierea denumirii pe amplasament.

pag. 30

37. O hartă mai recentă față de cea prezentată de cca. 45 ani vechime, ar fi mai potrivită.

pag. 31

38. ”Probele de precipitații sunt prelevate săptămânal și sunt analizate de laboratorul A.P.M. Mureș atunci când cantitatea de precipitații căzută atinge 2,4 l/m².”

Se impun două precizări:

Care este fundamentarea cantității de precipitații limită indicate ?

Ploile în regiunile noastre nu se extind pe durate de ordinul săptămînilor. Care este atunci motivarea frecvenței săptămînale ?

39. ”... Calitatea aerului condiționează dezvoltarea urbană armonioasă a municipiului Tîrgu Mureș. Autoritatea publică locală responsabilă cu planificarea amenajării teritoriului trebuie să acționeze pentru ...”

În loc de fraze înduioșătoare și vag de generale, ar trebui vorbit despre lucruri concrete. Textul pare elaborat de APM și nicidecum de un proiectant atestat, independent, care are sarcina legală să analizeze datele primite de la autorități și să le comenteze prin prisma reglementărilor legale și nu să înșire, de multe ori inconsecvent, niște date brute furnizate de autorități.

Astfel, avînd în vedere **starea de fapt**, ar trebui menționate concret problemele privind amplasarea actuală a întreprinderilor industriale și a unor noi clustere de locuire în mijlocul zonelor industriale.

La fel, nu trebuie să uităm că, orice proiect trebuie să obțină avizul de mediu. Cum se explică atunci toate acele încălcări flagrante ale prevederilor legale de protecție a mediului, la care asistăm de 22 ani ? Ca să nu mai vorbim de, citez: ”Un rol important revine deasemeni autorităților de mediu cu

rol în impunerea respectării legislației de mediu.” Cu atât mai mult cu cât presupunând că, autoritatea locală acceptă un proiect ce nu respectă legislația de mediu (în cunoștință de cauză sau nu, aici intervine profesionalismul și corectitudinea proiectantului), printre alte organe de avizare, în cazul acesta a autorității de mediu, îi revine prin lege obligația să nu accepte acele proiecte.

De asemenea, dacă nu se vorbește clar despre neajunsuri, la ce fel de avizare ne putem aștepta de la APM privind reactualizarea PUG ?

40. Dintre sursele de poluare a aerului s-a omis rețeaua de canalizare. Deși reglementările tehnice prevăd obligativitatea utilizării sifonului la racordarea obiectelor și accesoriilor la rețelele de canalizare, tocmai pentru împiedicarea pătrunderii mirosului din rețele în aerul exterior, în ultimii ani s-a generalizat utilizarea gurilor de scurgere pentru apele pluviale fără sifon și fără depozit. Efectul acestei neglijențe se poate simți în special în perioadele călduroase, uneori chiar în mod foarte supărător.

În același sens, la bazinul de retenție a apelor pluviale, situat în zona str. Libertății-Barajului, de tip deschis, cu o suprafață de cca. 3 ha, în care nămolul poate stagna perioade îndelungate și intra în putrefacție generând mirosuri neplăcute, nu s-a rezolvat nici prin proiectul ISPA protecția sanitară atât de necesară, printr-o perdea de vegetație lemnoasă.

41. S-a omis tratarea problemei emisiilor de compuși organici volatili (COV): reglementări principale. Dacă există program de monitorizare obligatorie, dacă da, atunci care sînt motivele pentru care nu se face, ș.am.d.

42. Există în Tg. Mureș instalații mari de ardere ? Dacă sînt, se impune precizarea legislației de reglementare, dacă se face monitorizare, ce indicatori și compararea acestora cu valorile admise.

43. În privința poluării zilnice grave cu praf ridicat de activitatea de salubritate a străzilor, care într-un mod evident neconform cu reglementările de mediu, se face în timpul zilei: cine este autorizat pentru această activitate, care este situația reală a reglementării acestei activități pe linie de mediu, care este poziția oficială a APM, Gărzii de Mediu și DSP, etc. ?

44. Lipsește cu desăvîrșire problema zgomotului, partea scrisă și desenată.

pag. 32

45. cap. 3.1

Este obligatoriu să se respecte denumirile locale. Aceasta și din respect pentru comunitatea locală. Astfel pîrîul **Pocloș** corect este Poklos (Pocloș nu înseamnă nimic, pe cînd Poklos da), iar Vulpîi corect este Róka și în paranteză Vulpîi.

În acest caz nu este admisibil utilizarea formulării etc. ci trebuie înșirate toate cursurile de apă de pe teritoriul municipiului, căci parcă este vorba despre PUG Tg. Mureș sau nu ?

46. ”În perioadele cu precipitații abundente sau la topirea zăpezilor, acești afluenți au debite mari, care până la mijlocul deceniului opt al secolului XX au depășit cotele de inundații. După inundațiile din anii 1970 și 1975, albiile Râului Mureș și afluenților acestuia de pe teritoriul municipiului, au fost regularizate și îndiguite.”

Cele subliniate: poate ceva mai complicat ar fi sunat și mai științific, însă o formulare de genul ”mijlocul anilor 1980” poate ar fi mult mai expresivă.

Formulări incorecte, superficiale și numai parțial adevărate.

”Debitul mediu multianual în secțiunea Glodeni este de 37 mc/s.”

Valoarea nu corespunde cu cea din studiul infrastructurii hidroedilitare. Trebuie clarificat cu ABA Mureș.

”În regim neamenajat, coeficientul de neuniformitate al debitului este de 1 : 300, de la 4 mc/s la 1200 mc/s.”

Observații:

Din formularea textului rezultă că ar putea fi vorba și de regim amenajat, ori nu este așa, deci trebuie reformulat pentru eliminarea ambiguității.

Se prezintă niște cifre fără explicații. Trebuie explicat de ce s-au folosit tocmai acele valori de debite pentru evidențierea gradului de neuniformitate.

47. ”Apele subterane freatice sunt slab reprezentate cu debite cuprinse între 0,1-6 l/s în zonele de luncă ale râurilor. Apele subterane de medie și mare adâncime au o mineralizare foarte puternică cu conținut ridicat de Ca²⁺, Mg²⁺, Na⁺, SO₄²⁻, Cl⁻, Br⁻, I⁻. Mineralizarea este caracteristică zonelor cu domuri gaziere.”

Observații:

Formulări incorecte și superficiale.

Dacă se face referire la ape subterane de medie și mare adâncime, atunci întâi acestea ar trebui descrise cantitativ: în ce zone ale teritoriului administrativ al municipiului apar ele și la ce adâncime, ce natură au ele, debitul lor, etc. Apoi putem vorbi despre caracterizarea lor calitativă.

48. privind calitatea apei râului Mureș

Caracterizarea nu corespunde întocmai cu cea din studiul hidroedilitare, trebuie corelată.

Din nou, citarea unor prevederi legale se face la sfârșitul paragrafului la care se referă și în plus, sub o formă ce dă naștere la ambiguități. De exemplu, calitatea apei râului Mureș nu este determinată și ea de reglementarea citată ? Nici denumirea ministerului nu este indicată corect.

49. despre calitatea apei afluenților

Prezentare cu multe lipsuri. A se vedea observațiile făcute acolo și necesitatea corelării cu studiul de hidroedilitare.

pag. 33

50. (continuare cap. 3.2)

”Pentru fiecare categorie de excepție se vor prezenta în Planurile de Management Bazinale justificările de aplicare ale excepțiilor.”

Fiind deja elaborate primele Planuri de Management, precum și Planurile de amenajare, deja trebuie folosit timpul trecut și nu timpul viitor.

După prezentarea generală, trebuie prezentate concret prevederile preluate din Planul de Management Bazinal și Planul de Amenajare Mureș pentru zona municipiului, altfel nici un cititor al acestui studiu nu va ști despre ce trebuie discutat și ce avem de făcut. Aceste elemente nu pot lipsi din acest material.

51. cap. 3.3

Prezentare superficială și incorectă.

Datele prezentate nu corespund cu cel din studiul hidroedilitare.

Tabelul nu menționează anul la care se referă. Judecând după numărul populației, datele par a se referi la anul 2002, ceea ce nu este tocmai corect, ținând cont de anul elaborării, 2010. Trebuie avut în vedere scăderea drastică a numărului populației.

52. cap. 3.3

Ce este acest ”Program Comunitar de Sănătate Publică” ? La ce perioadă se referă ?

Numai astfel se urmărește calitatea apei potabile de către DSP sau există reglementări care impun o urmărire sistematică și nu numai în campanii ? De exemplu HGR 974/2004 ?

Numai în anul 2009 s-a făcut monitorizarea ?

Ținând cont de faptul că termenul de ”depășire” are semnificația unor valori mai mari față de o valoare stabilită, ar fi foarte necesar de menționat că ”depășirea” (de fapt neatingerea valorii limită minime) la duritate se constată sub valoarea limită minimă admisă, iar la celelalte în sensul depășirii valorilor maxime admise. De asemenea ar fi binevenită și o precizare cum că în cazul durității, neconformitatea se datorează unei cauze obiective și anume că apa râului Mureș este de o duritate foarte slabă.

pag. 34

53. cap. 3.4

”In general, canalizările interioare menajere, de ape uzate industriale preepurate și pluviale ale agenților economici mici și mijlocii și a instituțiilor, sunt unitare și sunt racordate la colectoarele menajere.”

??? Fraza este confuză.

”Platformele industriale, ex. Prodcomplex, Mobex. Ilef, F-ca de prelucrare a laptelui, Electromureș, sunt canalizate în sistem divizor. Apele uzate menajere și industriale preepurate se restituie în colectoarele menajere stradale iar apele pluviale se restituie în colectoarele pluviale sau în Râul Mureș, Pârâul Pokloș, Budiu, etc.”

Total greșit.

”Pe platforma chimică S.C. AZOMUREȘ S.A. Țirgu Mureș există sistem de canalizare divizor. Astfel, apele menajere se restituie în colectorul menajer stradal, care conduce apele uzate în stația de epurare municipală.”

Partea subliniată este complet greșită.

Tabelul cu coloana ”Volum ape uzate evacuate (mil. m³)”

Pe ce perioadă ?

”... urmînd să se adereze în anul 2009 localitățile Apold, Cucerdea, Fantanele și Ogra.”

Fără se și numai adere ar fi corect.

Rezultă că materialul a fost întocmit nu în 2010 ci înainte de 2009.

54. ”... municipiul Țirgu Mureș a luat o serie de măsuri organizatorice ... Astfel, în anul 2008, s-a înființat Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Aqua Invest Mureș”, ...”

Municipiul a inițiat înființarea acestei asociații ? Pe ce motiv concret în sensul protecției calității apelor pe teritoriul administrativ al municipiului ? Ce nu putea rezolva municipiul cu ajutorul autorităților competente ?

Care sînt celelalte măsuri din seria măsurilor luate, în afara înființării asociației ADI ?

pag. 35

55. Cap. IV

”Municipiul Tg.Mureș este amplasat la intersecția a trei zone geografice: Câmpia Transilvaniei, Valea Mureșului, și Valea Nirajului, la o altitudine de aproximativ 320 m față de nivelul mării.”

La cap. 1.4 se afirmă altceva.

În privința altitudinii corect este: cca. 310 mdMN pe malurile râului Mureș și altitudinea medie de 368 mdMN.

”În prezent orașul se întinde pe ambele maluri ale Râului Mureș, dealul Cornești și dealul Nirajului.”

Corect: ... pe ambele maluri ale râului Mureș, dealurile Cornești, Budiului și Țiganilor pe malul stîng și dealurile Bisericii, Rotund și Uriașului pe malul drept ce mărginesc valea pîrîului Beșa.

”Suprafața totală a orașului este de 66,96 km² .”

Suprafața intravilanului sau a teritoriului administrativ ? De precizat.

”... 203,1 km rețea de transport auto, 175 km de străzi, ...”

Ce înseamnă rețea de transport auto ?

Lungimea rețelelor de apă și de canalizare nu corespunde cu datele din studiul hidroedilitare.
De corelat.

56. ”Sub denumirea de sol se înțelege stratul dinamic de la partea superioară a scoarței terestre în care se desfășoară fără întrerupere procese biologice, fiind în permanență sub acțiunea materiei vii: microflora, flora, microfauna și fauna.”

Există multe definiții ale solului, depinzând de aspectul sub care ne interesează. Dar în accepțiunea cea mai generală a științelor naturii, definiția de mai sus ar fi mai potrivită astfel:

Solul este o asemenea formațiune spațială de pe suprafața scoarței terestre, care s-a format și evoluează permanent sub interacțiunea rocii-mamă, reliefului, organismelor vii (microflora, flora, microfauna și fauna), activității umane și factorului timp.

”Solul este alcătuit dintr-o fază solidă (constituenții organici și minerali), o fază lichidă, soluția solului și faza gazoasă formată din aer și dioxidul de carbon.”

Aerul conține și dioxid de carbon așa că evidențierea acestui gaz încurcă numai prin crearea de confuzie.

”În zonele de luncă sau treapta de luncă predomină solurile aluviale dar și lacoviștile (din clasa solurilor hidromorfe) tipuri de sol generate atât de materialul parental cât și de caracteristicile hidrogeologice și hidrologice ale zonei. Solurile aluviale formează terasa de luncă și lunca Râului Mureș.”

Această frază repetă ceea ce s-a afirmat în fraza imediat anterioară și ar trebui eliminată.

”... compuși cu caracter acid (CO₂, acid acetic, acizi grași, H₂S, etc.).”

Materialul fiind destinat publicului, este indicat ca formulele chimice să fie indicate în paranteză după denumirea explicită a substanței chimice.

57. ”Deoarece conținutul de metale, atât în deșeurile menajere cât și a celorlalte tipuri de deșeuri ce intră în categoria deșeurilor municipale este redus, conținutul de metale grele ce ar putea avea impact asupra solului și subsolului este mult diminuat.”

Pe ce se bazează această informație ? Există analize ale solului ? Care sînt reglementările privind concentrația maximă admisibilă a diferiților indicatori: metale grele, substanțe chimice periculoase, etc. ?

pag. 36

58. ”Se vor lua în studiu amplasamentele poluate istoric pe care s-au desfășurat activități industriale în care s-au utilizat substanțe și preparate chimice periculoase.”

Este necesară precizarea acestor amplasamente, nu este suficient să se limiteze preponderent la niște formulări ambigue și jumătăți. Care este de exemplu, situația chestionarelor prevăzute în HGR 1408/2007 ? Care sînt valorile fondului natural pentru diverși contaminanți ?

Care este situația uleiului uzat ?

După titlu, este vorba de un studiu de fundamentare a unor decizii viitoare. Ce decizii se pot baza pe jumătăți de informații, omisiuni, ambiguități, date contradictorii, generalități ?

pag. 37

59. Cap. V

”Pentru aceasta trebuie organizată sortarea la sursă și colectarea separată a deșeurilor, o sarcină dificilă, care depinde în anumită măsură de comportarea și de gradul de conștiință ecologică al consumatorilor.”

Și completat obligatoriu cu: , precum și în foarte mare măsură de autoritățile responsabile.

60. ”Aceste obiective sunt următoarele:

- armonizarea politicii și legislației naționale în domeniul gestionării deșeurilor cu politicile și prevederile legislative europene, precum și cu prevederile acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte; ...”

Să înțelegem că încă nu s-au transpus integral în legislația românească prevederile europene ?

pag. 38

61. ”De la elaborarea planului urbanistic anterior (din anul 2000) și până-n prezent municipiul Tîrgu Mureș a luat o serie de măsuri organizatorice în vederea identificării situației reale cu privire la starea actuală a mediului, la disfuncționalitățile existente și la rezolvările posibile în vederea îndepărtării acestora. Astfel, în anul 2008, s-a înființat Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Ecolect Mureș, ...”

Municipiul a inițiat înființarea acestei asociații ? Pe ce motiv concret în sensul gestionării deșeurilor pe teritoriul administrativ al municipiului ? Ce nu putea rezolva municipiul cu ajutorul autorităților competente ?

Care sînt celelalte măsuri din seria măsurilor luate, în afara înființării asociației Ecolect ?

pag. 39

62. ”Cea mai mare parte a deșeurilor municipale generate este depozitată. Depozitarea deșeurilor s-a realizat în anul 2009 pe un depozit municipal neconform, Tîrgu Mureș – Cristești.”

Cît este mai concret această cea mai mare parte ?

Numai în anul 2009 s-au depozitat ?

Care este amplasamentul exact al depozitului actual și ce vechime are ?

Care este pe scurt istoricul colectării, depozitării și valorificării deșeurilor în oraș ?

Cîteva date tehnice privind depozitele existente: capacitate, suprafață, etc.

63. ”1. SISTEM INTEGRAT DE GESTIUNE AL DEȘEURILOR LA NIVELUL JUDEȚULUI MUREȘ”

Prezentarea este puerilă, cu repetiții inutile.

Nu este prezentat în schimb situația reală a gestiunii deșeurilor municipale: data închiderii obligatorii a depozitului actual împreună cu baza legală și în comparație prevederile actuale privind termenul de punere în funcțiune (PIF) a noului depozit.

pag. 41

64. (continuarea prezentării de pe pag. 39 și 40)

Prezentare aparent detaliată, dar de cele mai multe ori complet inutilă, încercînd (*degeaba*) să demonstreze implicarea activă și eforturile autorităților pentru rezolvarea situației, însă cu omisiuni foarte importante. Din prezentare reiese de fapt superficialitatea, iresponsabilitatea și incapacitatea autorităților responsabile în rezolvarea unei probleme de mediu deosebit de grave și acționarea acestora numai în stil pompieristic și haotic.

Lipsește harta cu depozitele de deșeurii actuale și lucrările propuse pentru colectarea, depozitarea și valorificarea deșeurilor.

65. Ce fel de măsuri **concrete** a luat municipalitatea în vederea colectării selective a deșeurilor ? Ce fel de deșeuri sînt prevăzute a se colecta selectiv ? Unde sînt amplasate containerele pentru colectarea selectivă a deșeurilor ? Cum este rezolvată colectarea deșeurilor din construcții și demolări, inclusiv cele provenind de la locuințe și apartamente ? Cum este rezolvată colectarea și valorificarea deșeurilor electronice ? Cum este rezolvată colectarea și valorificarea deșeurilor vegetale colectate din întreținerea zonelor verzi ? Cum este rezolvată problema deșeurilor periculoase, pe categorii ?

Care sînt firmele autorizate (cu adresa sediilor de colectare și tipurile de deșeuri) pentru colectarea deșeurilor municipale ?

66. cap. 5.1.1

Ce înseamnă PJGD ? De explicitat. Cum este reglementat ?

Care este situația celorlaltor categorii de deșeuri, precum cele amintite la pct. 64 ?

67. cap. 5.1.2

”... deșeuri alimentare (exclusiv carne, uleiuri, grăsimi și oase) precum și ...”

Înserarea cu negru reprezintă corecția necesară recomandată.

pag. 42

68. (continuare Tabel deșeuri)

Tabelul creează confuzie. Pînă în anul 2010 inclusiv, anul elaborării studiului, putem admite cunoașterea ponderii fracțiunii biodegradabile din deșeurile menajere, dar în rest nu. În acest sens corect este prezentarea unei coloane cu situația existentă, pînă în anul 2010 de exemplu, dar deja inclusiv pînă în 2011 și într-o altă coloană situația estimată, inclusiv cu cantitatea anuală a categoriilor de deșeuri menționate în tabel.

69. ”Datorită nivelului scăzut al dezvoltării tehnologiilor din domeniul gestiunii deșeurilor în România, ...”

Înserarea cu negru reprezintă corecția necesară.

pag. 43

70. Cap. 5.2

Avînd în vedere anul în care ne află, materialul trebuie revăzut și din punct de vedere al actualității legislației citate. Astfel, reglementările referitoare la calitatea aerului citate aici au fost abrogate de legea 211/2011.

Din tabelul înserat rezultă o mare variabilitate a cantității anuale, cu tendință abruptă de scădere pînă la un minim în anul 2007, urmată de o creștere importantă în anul 2008, an în care se termină evidența. Tabelul nu este comentat.

Observații:

Cum se poate explica rata mare a scăderii cantității deșeurilor și apoi creșterea bruscă ? Pentru anii următori nu există date ? Care este motivul prezentării datelor tocmai din anul 2003 ?

pag. 44

71. Există doar un singur depozit de deșeuri ? Dacă nu, atunci care este situație celorlaltor depozite ?

72. Care sînt principalele date de recunoaștere a proiectului care figurează printre măsurile luate pentru reducerea impactului: faza de elaborare, anul elaborării, denumirea corectă, stadiul de realizare, etc. ?

Ce înțelege elaboratorul prin ”păstrarea grosimii optime a stratului de deșeuri” ?

Ce înțelege elaboratorul prin ”optimizarea suprafeței depozitului de deșeuri.” ?

73. Deșeuri de producție

AZOMUREȘ: de precizat dacă este vorba despre batalul de pe malul drept.
Alți agenți economici cu probleme similare nu există ?

Deșeuri generate de activități medicale

Ceva mai concret: de la câte unități medicale rezultă aceste deșeuri, o evidență statistică a cantității anuale (de exemplu), care sînt agenții economici autorizați care deservește municipiul, unde se află incineratorul acela ecologic și ce firmă îl exploatează ?

74. Cap. 5.2.2

Numai generalități. A se vedea pct. 64.

pag. 45

75. Deșeuri de echipamente electrice și electronice

Atenție la modificările legislative. HGR 1037/2010 abrogă HGR 448/2005 !
Cantități anuale ?

Vehicule scoase din uz

Atenție la modificările legislative. Există 2 modificări, în 2009 și 2010 !
Care sînt agenții economici care colectează și unde sînt amplasamentele ?
Cantități anuale ?

Deșeuri de baterii și acumulatori

Atenție la modificările legislative.
Care sînt agenții economici care colectează și unde sînt amplasamentele ?
Cantități anuale ?

Uleiuri uzate

Atenție la modificările legislative.
Care sînt agenții economici care colectează și unde sînt amplasamentele ?
Cantități anuale ?

pag. 46

76. Deșeuri cu conținut de bifenili policlorurați și alți compuși similari (continuare de pe pag. 45)

Atenție la modificările legislative. Există 2 modificări suplimentare în 2007.
Care sînt agenții economici care colectează și unde sînt amplasamentele ?
Cantități anuale ?

77. Nămolul rezultat de la epurarea apelor uzate orășenești

Tabelul este întocmit superficial.

Ce reprezintă denumirea ”Număr de locuitori” în capul de tabel ? Numărul apreciat al populației deservite sau numărul l.e. (locuitor echivalent) ? Cantitatea de nămol cu ce umiditate ?

Care este situația batalului de nămol cu suprafața de cca. 2 ha din apropierea stației de epurare, umplut pînă la refuz ?

Amplasamentul nou de la Cristești respectă chiar prevederile legale ?

78. Alte nămoluri ? Nămolurile industriale de ex. de la atelierele de acoperiri metalice ?

Date, agenți economici, etc. ?

pag. 47

79. Gestionarea deșeurilor din construcții și demolări (continuare de pe pag. 46)

Care este această societate ? Unde se află amplasamentul de prelucrare ?
Cantități anuale ? Ce se întâmplă cu deșeurile prelucrate ?

80. Cum se încadrează în prezent activitatea de gestionare a deșeurilor în prevederile strategiei naționale, planului național, planului regional, master planului județean și planului local de gestiune a deșeurilor ?

Date comparative, ținte, obiective, etc. ?
Hărți ?

81. Cap. 5.3

Capacitățile proiectate ale depozitelor ? Depozitul de la Sighișoara primește deșeuri și din Tg. Mureș ? Gradul de umplere a depozitului de la Sighișoara ?
Câte stații de transfer sînt prevăzute în Tg. Mureș, unde, date proiect ?
Care este data închiderii depozitului actual ?

pag. 48

82. Cap. 5.4 Peisaj (continuare de pe pag. 47)

”Constatăm ca în Municipiului Tg.Mureș măsurile generale și speciale au fost adoptate ținând cont de specificul localității, a condițiilor culturale, etnice, tradițiile istorice, patrimoniul cultural și cadrul natural.”

Cum, cînd au fost adoptate ? Care sînt criteriile de recunoaștere ale acestor ”constatări ” ?

”Aprecierea noastră ține cont de caracteristica fundamentală a peisajelor create de om și anume *transformabilitate*”

Dacă ne gîndim la modul de ”transformare” al clădirilor-unele monument istoric din centrul orașului de exemplu, la puzderia de clădiri care nu au nici o legătură cu tradițiile orașului, unele dintre ele chiar monstri, la așa-zisa ”toaletare” a copacilor, exterminarea insulelor verzi, a șirurilor de copaci din aliniamentul străzilor, da, și acestea sînt transformări. ÎNSĂ NU ACELEA CARE CREEAZĂ UN CADRU PLĂCUT URBANISTIC.

În rest, numai generalități, nimic concret.

Un capitol foarte superficial, cu efortul încă odată evident de a ascunde problemele grave existente (și) în această privință.

O altă problemă importantă este cea a ”îmbrăcării” clădirilor-multe dintre acestea monumente istorice, stîlpilor de electricitate și a văzduhului cu o mulțime de cabluri ce transformă efectiv aspectul orașului ca fiind învelită, încătușată într-o pînză de păianjen.

83. ”Extinderea și întreținerea suprafeței de zone verzi; în momentul de față suprafața de zone verzi raportată la numărul de locuitori este sub media UE.”

Ce înțelege elaboratorul prin ”extindere” și ”întreținere” ? Zilnic asistăm la scăderea suprafețelor spațiilor verzi prin construirea acestora. Un argument statistic oricum ar fi necesar. Se pare că se consideră întreținere exterminarea copacilor, tolerarea folosirii spațiilor verzi ca depozit pentru molozul din construcții și reparații de pavaj, perpetuarea situației de a lăsa mari suprafețe declarate ca atare fără covor vegetal sau de a fi revegetate la voia întâmplării de buruieni, etc.

Un indicator comparativ privind suprafața verde specifică ar fi foarte necesară.

84. ”lipsa unor drumuri ocolitoare care să facă legătura dintre zonele localității sau care să faciliteze accesul la hipermarke-uri, generează ambuteiaje, emisii de gaze de eșapament și zgomot;”

Este o problemă falsă, o încercare repetată de inducere în eroare a populației, prin repetarea mecanică a unor idei fixe și de introducere a acestora cu orice ocazie prin ușa din spate în mintea cititorului. De altfel o argumentare concretă lipsește și aici.

Din nou se pune problema dacă aceasta este opinia, fundamentată, a unui specialist, cunoscător al situației de fapt în municipiu sau cea impusă de primărie, ”pusă” în gura elaboratorului.

85. ”densitatea mai mare de 1200 locuitori/ha în unele zone ...”

Pe ce se bazează această afirmație ? De unde provine acest indicator limită ?

86. ”nu s-a efectuat reconstrucția ecologică a unor amplasamente situate pe malul stâng al Râului Mureș, din care s-au extras nisip și pietriș”

Care sînt aceste amplasamente de pe teritoriul administrativ al municipiului ?

87. ”Se recomandă reactualizarea periodică a politicii peisajului urban cu consultarea în special a publicului larg, a specialiștilor a instituțiilor și a tuturor factorilor interesați.”

Înserarea textului cu negru reprezintă completarea recomandată. Bineînțeles mă gîndesc la specialiști adevărați, nu la așa-zii ”specialiști”.

pag. 49

88. Cap. 6.1

”... și în vederea menținerii calității zgomotului ambiental acolo unde această calitate este corespunzătoare.”

Ce să înțelegem de aici ? Că un zgomot ” de calitate” este necesar pentru sănătate ? Ce este un zgomot de calitate ?

”... și că acolo unde este necesar, hărțile strategice de zgomot sunt aprobate de autoritățile competente ...”

Să înțelegem că nu este necesară întotdeauna aprobarea de către acele autorități ?

89. (referitor la reglementările citate) Se constată superficialitate.

HGR 321/2005 a fost republicat în 2008, astfel HGR 674/2007 nu mai are relevanță.

În afara legislației de transpunere a Directivei Europene, mai există și alte reglementări în vigoare, care nu au fost amintite, dar ale căror prevederi sînt de asemenea obligatorii. De exemplu, O. MS 536/1997 privind Normele de igienă și a recomandări privind mediul de viață al populației.

pag. 51

90. Tabelul 6.2.1.4.

Cum să înțelegem valorile zero din ultimele 2 coloane ? Trebuie explicat.

pag. 56

91. ”Estimarea numărului de persoane expuse zgomotului generat de traficul rutier”

Aplicînd procentele, rezultă că pentru populație s-a luat în calcul un număr de cca. 159.000 locuitori, ceea ce este pare incorect. Practic numai numărul absolut al populației afectate are importanță, dar nici ponderea nu este de neglijat. Probabil că proiectanții au primit de la primărie date incorecte, deoarece este greu de presupus că, între anul recensămîntului 2002 în care numărul populației a fost de cca. 146.000 locuitori și anul recensămîntului 2011 care a evidențiat un număr de cca. 128.000 locuitori, în anul intermediar 2008 sau 2009 pentru care probabil s-au făcut calculele, numărul populației să prezinte acel maxim, cu atît mai mult cu cît, conform datelor statistice, numărul populației municipiului a prezentat o tendință de descreștere consecventă și importantă.

Dacă considerăm numai o medie a populației pentru anul de studiu, respectiv de cca. 137.000 locuitori, ponderile respective cresc cu 16 %, ele arătând astfel și mai evident faptul că orașul este foarte zgomotos, este afectat de zgomotul ambiental într-o măsură foarte mare. În consecință, tabelul 6.2.1.2. de pe pagina următoare va arăta complet diferit.

pag. 58

92. Fig. 6.2.1.3.

Nu se menționează anul la care se referă, deci trebuie completată.
Harta nu este clară.

pag. 59

93. Fig. 6.2.1.4.

Nu se menționează anul la care se referă, deci trebuie completată.
Harta nu este clară.

pag. 60-61

94. ”Estimarea numărului de persoane expuse zgomotului generat de traficul feroviar”

A se vedea observațiile de la pct. 89.

pag. 62-63

95. Fig. 6.2.2.3. și 6.2.2.4..

Nu se menționează anul la care se referă, deci trebuie completată.
Hărțile nu sînt clare.

pag. 65

96. ”Estimarea numărului de persoane expuse zgomotului generat de industrie”

A se vedea observațiile de la pct. 89.

pag. 70

97. ”Este important de remarcat că aceste zone liniștite sunt de regulă mărginite de fațadele unor clădiri, care acționează ca barieră împotriva zgomotului.”

Rezultă foarte clar de aici că, lipsa arborilor din aliniamente, a fîșiiilor verzi care ar putea acționa ca factori de protecție și în acest sens, este o problemă deosebit de gravă.

pag. 72-73

98. Cap. 6.3.1.1.

Care este situația actuală față de cele expuse ? Întreprinderea de transport local a făcut măsurători la autobuzele în circulație ?

Se constată că se circulă în oraș fără probleme cu ATV-uri și motocicletele, cu atenuatoarele de zgomot defecte sau lipsă.

Nici o măsură nu s-a luat din recomandările specialiștilor.

pag. 74

99. Comentarii ale elaboratorilor studiului, foarte pertinente. S-a omis însă o măsură posibilă, cu efecte benefice multiple și anume, păstrarea și dezvoltarea aliniamentelor verzi de-a lungul arterelor de circulație.

pag. 75

100. Cap. 6.3.1.2.

”... demersuri privind eliminarea parcărilor la bordură ...”

Aceasta este o informație neadevărată a primăriei municipiului. Oricine poate constata cu ușurință tocmai contrariul.

pag. 77

101. ”De asemenea, menționez și proiectul lansat de Ministerul Mediului și Pădurilor în colaborare cu Asociația Green Revolution în 2010 prin care cetățenii pot închiria gratuit biciclete pentru circulația în municipiu.”

Și această inițiativă a fost decapitată de primăria municipiului.

”Este în curs de finalizare, proiectul “Pasaj pietonal subteran și modernizarea intersecției din P-ța Victoriei”, urmează a dat în folosință pasajul pietonal subteran.”

Este evident că elaboratorii studiului au fost induși în eroare și în această privință.

Utilitatea acestui pasaj pietonal a fost efectiv și ireversibil compromisă de iresponsabilitatea primăriei. Nu intru în detalii, deoarece acest lucru este binecunoscut de toată lumea.

Sînt de remarcat observațiile pertinente ale specialiștilor elaboratori ai studiului, care și de această dată sînt total neglijate de conducerea primăriei.

”... eliminarea trecerilor la sol a pietonilor (care, prin timpii enormi de traversare a pieței, reduceau cu 30 % capacitatea de acces a autovehiculelor în intersecție).”

Din păcate, tocmai trecerile la sol a pietonilor nu poate fi eliminată.

102. Cap. 6.3.1.3.

” ... operațiuni urbane pentru: mobilier urban, plantații, oglinzi de apă, iluminat public și architectural”

Tocmai acestea au fost eliminate la ”modernizarea” Pieții Teatrului, cu care ocazie s-au defrișat și ultimii arbori și arbuști valoroși.

”varianta 1: pietonalul se reconfigurează, aducând o importanță sporită pietonului și amenajărilor aferente lui;

varianta 2: reabilitarea spațiilor existente în actuala configurație stradală. Proiectul se află în stadiul de PUZ.”

Varianta 1 contravine și reglementărilor legale în vigoare privind zonele protejate, dar și bunului simț arhitectural, avînd menirea cît se poate evidentă de a distruge definitiv aspectul tradițional al zonei ultracentrale a municipiului, fiind vehement criticată și respinsă de majoritatea cetățenilor și de organizațiile neguvernamentale cu o responsabilitate adevărată pentru valorile istorice, culturale și peisagistice ale orașului.

pag. 78-79

103. Cap. 6.3.1.4.

”Creare stradă de legătură spitalul județean Mureș - strada Livezeni”

”Modernizare strada Baladei”

Sînt poate cele mai controversate proiecte inițiat de primărie, fără argumente reale, primul distrugînd pădurea protejată de pe Dealul Cornești, considerat plămînul orașului, iar al doilea

distrugerea în zona ultracentrală protejată a municipiului, a unei străzi pietonale tradiționale din oraș (încălțind flagrant toate prevederile legale), vehement contestate și respinse de majoritatea cetățenilor și de organizațiile neguvernamentale cu o responsabilitate adevărată pentru oraș, scoase de primărie ca niște proiecte agreate și susținute de majoritatea cetățenilor, prin niște simulacre de ”dezbateri publice”, la care oponenții cunoscuți care puteau aduce argumente concrete împotriva acestora ori nu au fost lăsați să-și expună ideile, ori au fost reduși la tăcere.

Se impune o precizare, care evidențiază evoluția în sensul înrăutățirii situației dezbaterilor publice organizate de primărie: cea pentru str. Baladei era mai devreme și primăria nu era pregătită pentru o participare masivă, astfel și criticiile proiectului au avut mai multă șansă să-și expună argumentele, pe când la următorul proiect primăria s-a pregătit intens, aruncând în luptă (și cu mare succes din nefericire) toate tehnicile murdare de manipulare, dezinformare și de descurajare a criticilor.

Aceste două proiecte trebuie abandonate. Desigur, modernizarea str. Baladei este necesară, dar NU sub forma propusă de primărie, cu deschiderea circulației publice, când există o variantă mult mai realistă și mai ieftină, ci cu păstrarea și evidențierea ca stradă pietonală.

104. Cap. 6.3.1.5.

”- terminarea pasajului pietonal din P-ța Victoriei;”

Din păcate, terminarea acestui pasaj nu va putea rezolva îmbunătățirea circulației în această intersecție, deoarece practic ireversibil este nefuncțional.

pag. 84

105. Cap. 6.4.

”... Măsurile și acțiunile prevăzute a fi implementate pe termen mediu în următorii cinci ani, conduc la o reducere ...”

Formularea ”vor conduce” este mai corectă.

”Conform informațiilor primite de la Primăria Municipiului Tg. Mureș, în momentul de față există în curs de desfășurare acțiuni specifice de reducere a zgomotului.”

Concret, care sînt aceste acțiuni și cum se încadrează ele în recomandările specialiștilor care au elaborat studiul privind zgomotul ambiental ?

pag. 85

106. Cap. VII

”Datorită densității ridicate a populației unele zone din cartierele noi, construite în deceniile opt și nouă ale secolului XX, au indici de suprafețe pe diferite funcțiuni cu mult inferiori valorilor medii.”

Care medii: europene, pe țară sau locale ?

107. Există și alte reglementări foarte importante referitor la spațiile verzi din localități, care nu au fost menționate. De exemplu, legea 24/2007/2009 (nu evidențiez legea 47/2012 de modificare, deoarece este ulterioară anului elaborării studiului), O. MDLPL 1549/2008 modificată și completată prin O. MDRT 1466/2010, în care se dă și definiția spațiului verde, precum și HGR 525/1996/2002 privind regulamentul general de urbanism.

pag. 86

108. Fig. 7.1

Harta cu spațiile verzi este total nepotrivită și neclară. Harta nu are nici o valoare practică fără evidențierea cel puțin a tramei stradale, cursurilor de apă, a delimitării incintelor industriale, grădinii zoologice și a precizării pe cele 6 categorii de terenuri definite ca spații verzi conform O. MDRT 1466/2010.

pag. 87

109. ”Complexul de agrement Mureșul, amenajat în jurul unui braț mort al râului Mureș, în sezonul estival are un număr mediu de 6000 de vizitatori pe zi.”

Ar fi binevenite niște mențiuni suplimentare privind aflusul maxim înregistrat până în prezent.

”Grădina Zoologică este amplasată în municipiul Târgu Mureș, pe Platoul Cornești, la o altitudine de 393 m, având o suprafață de 8,8 ha.”

Corect: altitudine de 450-470 mdMN.

”Scurturile reprezintă mici insule de verdeață situate în mijlocul unor piețe publice sau la o răspântie de străzi. Pot funcționa ca zone verzi ce separă cele două sensuri de circulație ale unei străzi facilitând astfel circulația pietonilor de pe o parte pe cealaltă a străzii sau pot încadra un grup statuar.”

Acest pasaj nu are nici o importanță practică în acest material. Dacă tot s-a vrut să se dea definiția unei categorii de spațiu verde, măcar să fi fost dat conform definiției oficiale, care diferă total.

110. ”În limita administrativă a municipiul Tg Mureș, în 2003 exista o suprafață de 1197 ha teren în fond forestier ...”

Chiar și în anul elaborării studiului-2010, orizontul 2003 este foarte vechi, cu mari șanse să nu aibă nici o relevanță din punct de vedere al scopului studiului. Se impune (s-ar fi impus deja) prezentarea situației într-un an cât se poate de apropiat de prezent, de exemplu 2011.

”... terenuri afectate de gospodărire silvice ...”

Ce să înțelegem aici prin ”afectate” ?

”Parcuri noi în municipiul Târgu-Mureș - Aleea Carpați, Aleea Hațeg și Aleea Vrancea”

Unde mai există loc în Aleea Carpați pentru parc nou ? Care este anul elaborării proiectului ? În ce an s-a depus pentru evaluare ?

”Zona de agrement Tudor Vladimirescu”

Mai concret, unde anume ? În ce an a fost elaborat proiectul tehnic (PT) menționat ?

”Reamenajarea, modernizarea și extinderea Grădinii Zoologice”

În ce stadiu se află proiectul ?

pag. 88

111. ”Modernizare, reamenajare spații publice de agrement Platoul Cornești”

În ce an a fost elaborat proiectul și în ce fază ? Are acord de mediu ? În ce an s-a depus la MDRT și în ce fază ?

Și acest proiect este controversat datorită defrișărilor masive propuse și a telegondolei ca o investiție foarte mare și nu neapărat a prioritate.

”Revitalizarea Complexului Cetatea Medievală Târgu-Mureș – în implementare”

Mai concret: în ce an s-a elaborat proiectul tehnic și detaliile de execuție ? Care este stadiul realizării ?

”Reamenajarea și modernizarea grădinii zoologice din Târgu-Mureș, jud. Mureș – în implementare”

Este același proiect cu cel cu titlul similar menționat anterior sau un alt proiect ? Este nevoie de precizări suplimentare, concrete.

112. ”Asociația ”Grupul Milvus”, a propus declararea ca sit NATURA 2000 de importanță comunitară ”Pădurea Tîrgu Mureș” în vederea conservării. ...”

De precizat că este vorba de două trupuri de pădure: unul pe platoul Cornești și celălalt deasupra carierei de argilă din cartierul Mureșeni.

Este nevoie de explicitarea pe harta prezentată pe pag. 89 a liniei galbene ce traversează platoul Cornești.

pag. 90

113. Cap. 8.1

”Totuși, mun Tg Mureș dispune de un potențial de dezvoltare ridicat, determinat de așezarea geografică centrală și de condițiile naturale variate și prielnice unei ample dezvoltări economice.”

Știm că repetiția este mama înțelepciunii, dar să nu exagerăm cu ea.

”... *industria de exploatare și prelucrare a lemnului este una dintre cele mai dezvoltate ramuri industriale, în special datorită faptului că în această zonă a țării materia primă se găsește din abundență. (S.C. MOBEX S.A., S.C. ILEFOR S.A etc.). ...”*

Este bine întotdeauna să ne limităm la formulări precise. Nu este cazul de exploatare a lemnului la Tg. Mureș. Poate doar dacă ne gândim la campania de defrișare orbească vecină cu nebunia dusă de câțiva ani de primăria municipiului.

”... Producția de medicamente a cunoscut o evoluție ascendentă în ultimii ani, devenind o ramură de bază în industria locală (S.C. AZOMUREȘ S.A., S.C. SANDOZ S.R.L., S.C. GEDEON RICHTER ROMANIA S.A., S.C. BIOEEL S.R.L., etc.).”

Nu știm că AZOMUREȘ-ul produce și medicamente, poate ”medicamente” pentru terenurile agricole.

În asemenea cazuri, formulările vagi de genul etc. trebuie să fie eliminate. Ori există alte unități, dar atunci ele trebuie precizate sau nu există.

Enumerarea în continuare este și mai vagă: nu precizează numele agenților economici.

”Începând cu anii '90, în urma privatizării, reorganizării sau desființării unor capacități de producție, fiecare zonă a județului s-a confruntat cu probleme specifice în ce privește evoluția sectorului industrial.”

Parcă este vorba despre un studiu privind municipiul și nu județul.

pag. 91

114. Tabel 8.2.1

”AIM Nr. și valabilitate”

Este nevoie de precizarea abrevierilor folosite cu atât mai mult cu cât materialul este destinat publicului. Probabil că AIM înseamnă autorizație integrată de mediu.

Superficialitate repetată: în tabel s-au inversat tipurile de activități.

pag. 92

115. Fig. 8.2.1

Harta este superficială. Nu sînt figurate contururile amplasamentelor IPPC.

Lipsește anexele indicate.

pag. 93-94

116. Se repetă în mod inutil paragrafe întregi din capitolele anterioare. Este suficient să se facă doar trimiterile la capitolele respective.

pag. 96

117. Tabel 9.1.1.1 (continuare)

Nu există str. Gen. Ion Antonescu, ci B-dul Cetății.

Tabel 9.1.1.2

Tabel confuz și superficial. Nu rezultă situația imobilelor așa cum este intitulat tabelul. Coloanele nu se potrivesc.

pag. 97

118. ”PRECIZARE : Dezastrele evaluate în prezenta lucrare se dezvoltă în decurs de 1-3 ani de la mișcarea tectonică cu efect de rupere a faliilor de alunecare de teren, ...”

Care sînt faliile de pe teritoriul administrativ al municipiului ? Dezastrele se dezvoltă sigur numai în perioada menționată ?

119. Cap. 9.1.3

”În tabelul următor sunt menționate porțiunile de pe cursurile de apă din municipiul Tg.Mureș cu posibilități de creștere a debitului și de producere a fenomenului de inundații.”

Pe alte cursuri de apă și pe alte porțiuni ale cursului nu se produc creșteri ale debitului ? Formularea este incorectă, pasajul subliniat trebuie eliminat.

Lipsește o precizare deosebit de importantă: riscul de inundații peste tot în lume se consideră în raport cu clasa de importanță atribuită obiectivelor apărate. În România standardul STAS 4273-83 stabilește clasele de importanță ale obiectivelor apărate și standardul STAS 4068/2-87 (sau edițiilor mai vechi ale acestuia) valorile debitelor maxime asigurate aferente claselor de importanță. Toate lucrările de apărare existente pe teritoriul administrativ al municipiului (ca și de altfel în toată țara) au fost dimensionate conform acestor standarde.

Tabel 9.1.3.1 (cu continuare pe pag. 98)

Tabel cu date imprecise, confuze și incorecte:

- râul Mureș: Nu prezintă pericol de inundație în cartierul Unirii la clasa de importanță.
- p. Poklos: Riscul producerii unor inundații pe întreg tronsonul pînă la vărsarea în albia veche a râului Mureș, la debitul de calcul aferent clasei de importanță III este real din cauza nerealizării acumulărilor de atenuare a vîrfurilor de viitură, prevăzute în bazinul hidrografic din amonte de municipiu.
- p. Budiu: Prezintă riscul inundației la clasa de importanță nu numai pe tronsonul amonte neamenajat, cît și pe tronsonul aval amenajat.
- p. Róka: Prezintă riscul inundației la clasa de importanță nu numai pe tronsonul amonte neamenajat, cît și pe tronsonul aval amenajat.
- p. Cocoș: Prezintă riscul inundației la clasa de importanță nu numai pe tronsonul amonte neamenajat, cît și pe tronsonul aval amenajat.
- p. Beșa: Prezintă riscul inundației la clasa de importanță nu numai pe tronsonul amonte neamenajat, cît și pe tronsonul aval amenajat. Nu este precizat faptul că nu este cadastrat.

La pîraiele Róka și Cocoș la codul cadastral figurează litera N, fără explicitare. Probabil înseamnă că sînt necadastrate (deoarece așa și ar fi), dar se impun niște precizări.

Pentru a avea o imagine clară asupra situației, în loc de ultimul cap de tabel cu conținutul **”Probabilitatea de inundație P (%) normate/reale”** trebuie înserate trei coloane, avînd conținutul: **”Clasa de importanță și probabilitatea de inundație p (%) de calcul/verificare conform proiect”**, **Debitul maxim de calcul/verificare conform proiect (m³/s)”** și **”Debitul real de inundație (m³/s)”**.

Corectarea de mai sus este foarte importantă deoarece din tabelul prezentat nu rezultă nici clasa de importanță și nici debitul real de inundație. De asemenea, ultima coloană generează numai confuzie prin mențiunea ”normate/reale”.

Lipsesc debitele normate aferente p. Beșa.

O altă lipsă a prezentării este acela că, o parte din afluenți, după cum am arătat mai sus, nu este amenajat pe cursul superior și acest lucru nu poate fi evidențiat prin construcția prezentată a tabelului. De aceea ar fi necesară întocmirea unui tabel separat cu aceste cursuri de apă.

pag. 98-99

120. Tabel 9.1.3.2

Tabel și mai confuz și imprecis, cu lipsuri, elemente incorecte și mențiuni fără rost.

Prima coloană nu are nici un rost.

Se repetă caracteristicile deja indicate în tabelul anterior.

În coloana 2 în care ar trebui conform capului de tabel, să se menționeze sursele de risc, nu găsim nimic de acest gen. Aceste surse de risc pot fi încadrate în două categorii: cele care în caz de avarie prezintă un risc teoretic (obiectele de artă hidrotehnice, podul pe str. Kossuth Lajos-Călărașilor și podul peste tronsonul aval al pârului Poklos, din str. Barajului, și cele care prezintă un risc real, cum sînt practic toate celelalte poduri. Aceste lucruri nu sînt arătate în tabel, deși a fost întocmit tocmai în acest scop.

Din tabel rezultă ceea ce am subliniat anterior că, nici pîraiele Róka și Cocoș nu sînt cadastrate.

În tabel apar pîraiele Rât și Cuiేశd, nementionate nici în studiul de hidroedilitare, nici în acest studiu, atît în partea scrisă, cît și pe hărțile prezentate. De fapt, acești afluenți de dreapta sînt departe în aval în afara teritoriului administrativ al municipiului și ca atare trebuie eliminate din acest tabel.

Nu sînt menționate văile torențiale de pe dealul Țigani (sub viaductul de pe Calea Sighișoarei), de pe dealul Cocoș din cartierul Mureșeni și de la capătul spre Livezeni (de pe Dealul Mare).

pag. 100

121. Tabel 9.1.3.3

Prima coloană cu cele două coloane componente nu are nici un rost.

Din tabel rezultă că pe teritoriul administrativ al municipiului singurul curs de apă este râul Mureș.

Nu rezultă unde se află celelalte cursuri de apă care au fost menționate în tabelele anterioare ca fiind pe teritoriul administrativ al municipiului.

În tabel apar: canal Beșa, un lac piscicol, un lac privat, p. Cerevapa și p. Nedenumit, nementionate anterior nici în studiul de hidroedilitare și nici în acest studiu pînă aici. De asemenea, aceste nu figurează pe nici o hartă, deci se impun clarificări și completări.

În dreptul p. Beșa apare consecvent aceeași listă de elemente periclitare, incompletă (a se vedea observațiile anterioare).

pag. 100

122. Cap. 9.2.2

”Operatorii economici care utilizează frecvent rețeaua rutieră și feroviară pentru transportul materialelor periculoase sunt: ...”

Prezintă importanță numai acelea care transportă frecvent sau și celelalte ? Se impun precizări.

Numai aceste unități transportă produse periculoase ? De exemplu, DAFCOCHIM nu ? Dar AQUASERV (clorul pentru dezinfectarea apei) ?

La transportul pe calea ferată nu ar trebui să se limiteze la teritoriul administrativ al municipiului (ultimele două rute nu trec prin municipiu) ?

pag. 102

123. Cap. 9.2.3.1. d)

Avînd în vedere anul în care ne află, poate ar fi necesară revizuirea datelor. Astfel de exemplu, fabrica de zahăr ZAMUR nu mai există, fiind efectiv rasă de pe suprafața pămîntului ca urmare a unei privatizări ”de succes”.

pag. 103

124. Cap. 9.2.3.2

”Direcția de Sănătate Publică a județului Mureș prin birourile/compartimentele/serviciile specializate și anume supraveghere și control boli transmisibile, evaluare factori de risc (igiena mediului, igiena alimentației, igiena școlară, medicina muncii), control în sănătate publică, control al calității serviciilor de asistență medicală, monitorizează tipurile de activități profesionale generatoare de epidemii, epizootii/zoonoze, și anume:”

Frază confuză, de corectat.

Acest capitol este unul dintre cele foarte superficiale, dominată de discurs nepotrivit scopului acestui studiu. Este necesară revizuirea.

pag. 104

125. Cap. 9.2.4.1

Este necesară revizuirea actelor normative menționate pentru aducerea informațiilor la zi.

Cred că nu este necesară detalierea într-o asemenea măsură a reglementărilor, ci numai prezentarea măsurilor și documentelor de trebuie elaborate. Lipsește însă o informație importantă: în ce măsură sînt realizate efectiv aceste măsuri și documente ?

pag. 105

126. Cap. 9.2.4.1 (continuare)

Referirea la reglementări trebuie să fie precisă. Astfel nu este suficientă mențiunea ”republicată”, ci și precizarea anului, precum și a faptului dacă aceasta a mai fost modificată și/sau completată ulterior și pînă în prezent.

Tabel 9.2.4.2.1

La poz. 4 despre ce produse depozitate este vorba ? Dacă este în extravilan, care este importanța pentru municipiu ? Dacă are importanță, atunci amplasamentul depozitului trebuie precizat.

În capul de tabel ar fi binevenită o precizare suplimentară,, ca de exemplu:

”Statut SEVESO Risc Major-**RM**/risc minor-**rm**”, pentru o claritate suplimentară.

pag. 106

127. Harta prezentată este imprecisă. Amplasamentele trebuie figurate precis, cu atît mai mult cu cît este vorba despre activități generatoare de risc ridicat.

pag. 109

128. Cap. 9.2.4.3

Care sînt distanțele normate de la amplasamentele periculoase și zonele protejate în cazul DAFCOCHIM ? De explicitat și precizat, inclusiv cu citarea actului normativ de reglementare valabil. De asemenea, trasarea pe hartă.

Care este situația actuală în ceea ce privește documentele menționate ?

pag. 110

129. DEPOMUREȘ SRL

Nu sînt menționate amplasamentele grupurilor de sonde.

”Având în vedere distanțele la care se află cele mai apropiate sonde de grupurile de sonde există probabilitatea să aibă loc efecte domino.”

??? Necesită explicitare.

Nu se tratează de loc (eventualul) pericol datorită existenței domului de gaze sub centrul și alte zone de pe teritoriul administrativ al municipiului.

pag. 111

130. DEPOMUREȘ SRL

”Aceste distanțe, stabilite inițial pentru siguranța instalațiilor, respectiv pentru prevenirea incendiilor la aceste instalații, au fost acceptate de Primăria Tg. Mureș, ...”

Aplicarea prevederilor legale depinde de acceptarea de către autorități ?

”Pentru Inspectoratul pentru Situații de Urgență raza zonei de siguranță, respectiv de evacuare a populației, coincide cu zona necesară pentru accesul la sonda afectată, cu utilajele necesare intervenției.”

Există prevederi în acest sens ?

”Trebuie subliniat faptul că stabilirea acestor distanțe nu s-a făcut în concordanță cu prevederile HGR 807/2007 și a legislației subsecvente privind controlul riscurilor de accidente majore implicând substanțe periculoase.”

În ce sens, deoarece HGR 804/2007 nu stabilește distanțe de protecție ? De explicitat.

Nu este cumva despre HGR 804/2007 (HGR 807/2007 se referă la altceva)?

Care este situația actuală în ceea ce privește documentele menționate ?

131. AZOMUREȘ SA (inclusiv pe pag. 112)

Care sînt distanțele normate de la amplasamentele periculoase și zonele protejate în cazul combinatului chimic ? De explicitat și precizat, inclusiv cu citarea actului normativ de reglementare valabil. De asemenea, trasarea pe hartă.

”moarte pentru 10% din subiecți, dacă sunt expuși continuu timp de circa 5 min, la o concentrație de 8000 mg/mc.”

În tabelul prezentat cu caracteristicile amoniacului se menționează că doza letală este de 5.000 mg/min/m³ aer. Este o contradicție deoarece aparent o doză mai mare provoacă moartea numai la un procent mic de oameni, comparativ cu o doză mult mai mică, pentru care, în lipsa unei precizări (poate fiindcă s-a considerat evidentă) ar rezulta faptul că provoacă moartea la oameni în proporție de 100 %. Sînt necesare clarificări.

pag. 112-114

132. Cap. 9.2.4.4.

Din expunerea prezentată rezultă foarte clar, nedeclarat faptul că, se încearcă minimalizarea pericolului real prezentat de combinatul chimic în special asupra municipiului și nu numai. Poate nu este întîmplător că s-a uitat să se menționeze distanțele de siguranță normate.

Din prezentare mai rezultă în mod evident sugerarea faptului (semnalat și la pct. 128) că aplicarea prevederilor legale (în acest caz referitor la distanțele de protecție) depinde de acceptarea acestora de către autorități și în nici un caz ca valori minime ci eventual maxime. Mai mult, se citează deformat prevederile art. 13 al HGR 804/2007. **Aceste lucruri necesită explicații clare.**

Este un lucru binecunoscut că, combinatul chimic s-a amplasat la vremea respectivă cu încălcarea flagrantă a prevederilor legale. Dar ulterior, precum și în cazul celorlaltor amplasamente responsabilitatea autorității locale și a autorităților competente trebuie asumată, ea nu poate fi minimalizată prin explicații vagi, cețoase și/sau interpretarea deformată a prevederilor legale.

pag. 114-116

133. Cap. 9.3

Se repetă integral paragrafe din capitolele anterioare, în loc să se trateze subiectul definit prin titlul capitolului.

pag. 117

134. Cap. 10.1

Unde este amplasată stația automată ?

Deoarece este vorba despre un documente destinat publicului, se impun câteva precizări:

Ce sînt și care este efectul radioactivității beta, radioizotopilor radon, activ radon, toron, activ toron și radiației gamma, menționate ca monitorizate, asupra sănătății umane ?

Ce este și ce se înțelege prin radioactivitatea beta globală și importanța acesteia în factorii de mediu ?

Există limite de fond ale acestor indicatori ?

Ce este radioactivitatea naturală și artificială în sensul prevederilor legale citate ?

pag. 120

135. În graficul prezentat cu radonul și toronul activ nu sînt precizate valorile limită reglementate.

pag. 122

136. Cap. 10.4

Care este intervalul de variație a mediilor multianuale la care se face referire ?

Există a o valoare limită reglementată ?

pag. 123

137. Cap. 10.5

Care este intervalul de variație a mediilor multianuale la care se face referire ?

Există a o valoare limită reglementată ?

pag. 124

138. Cap. XI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ȘI ENERGIE REGENERABILĂ

Capitol tratat cu totul superficial, incoerent.

Desigur nu aceasta este forma de prezentare a unui material. Întîi se prezintă subiectul, reglementările și țintele, apoi grupat pe resurse de energie regenerabilă potențialul municipiului și numai la urmă realizările existente și acțiunile propuse.

Materialul este dominat de acțiunile privind izolarea termică a blocurilor de locuințe, însă și în cazul acestora lipsesc cele mai importante elemente prin care cititorul ar putea vedea EFICIENȚA ENERGETICĂ a investițiilor.

Concret de exemplu, care este - conform proiectelor eficiența energetică obținabilă prin reabilitarea termică a blocurilor de locuințe (pe clădire) ? Care este cantitatea de gaze cu efect de seră (GHG) – de exemplu exprimat în dioxid de carbon echivalent (CO₂) obținabilă prin aceste proiecte ?

Este trecută sub tăcere tradiția municipiului în valorificarea resurselor de energie regenerabilă la componenta apă (energie hidrolică): microhidrocentrala sau mai corect conform terminologiei stabilite de ISPH, centrala hidroelectrică de mică putere (CHEMP), construită în anii 1913-1914 cu o putere instalată de 1.325 kW (1.650 kW după reconstrucție și reechipare în 1954), în funcțiune pînă în 1992 ? Această centrală poate fi repusă în funcțiune cu cheltuieli relativ reduse, avînd în vedere existența tuturor lucrărilor componente ce necesită numai reabilitare și figurează printre proiectele prioritare cuprinse (din inițiativa societății civile) în Planul de acțiune al Agendei 21 Locale elaborată în 2002, putînd fi valorificată și ca obiectiv turistic.

Dar celelalte surse de energie regenerabilă ? Există deja cetățeni în oraș care utilizează energia geotermală pentru încălzire, iar alții energia solară în special pentru prepararea apei calde menajere și mai puțin pentru producere de energie electrică.

pag. 129

139. ”Prin Adeziunea la Pactul Primarilor, Municipiul Tîrgu-Mureș își asumă, alături de celelalte părți semnatare, următoarele angajamente: depășirea obiectivelor stabilite de UE pentru anul 2020, reducând emisiile de CO₂ din zona orașului nostru cu cel puțin 20%, prezentarea unui plan de acțiune în domeniul energiei durabile, incluzând un inventar de referință al emisiilor, care să descrie modul în care vor fi atinse obiectivele, organizarea de „Zile ale energiei”, în colaborare cu Comisia Europeană și cu alte părți interesate, permițând cetățenilor să beneficieze direct de oportunitățile și avantajele oferite de o utilizare mai inteligentă a energiei, și informarea mass mediai locale cu privire la evoluțiile planului de acțiune, participarea și contribuția la lucrările Conferinței anuale a primarilor din UE.”

S-a elaborat planul de acțiune ?

S-a realizat inventarul de referință al emisiilor ?

Cum se poate urmări gradul de realizare al obiectivelor asumate dacă obiectivele și țintele nu sînt stabilite ?

Numai mass media va fi informată ? Prioritate nu au oare (de altfel prevăzută de lege) cetățenii, în numele cărora trebuie (ar trebui) să acționeze primăria ?

Întocmit,
ing. Kelemen Árpád
inginer urbanist atestat RUR F4, G1

Tîrgu Mureș-Marosvásárhely
12.apr.2012.